

Návrh nařízení Evropské komise k fondům EU pro roky 2014-2020

EU OFFICE
Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
fax: +420 224 641 301
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Jan Jedlička
+420 956 718 014
jjedlicka@csas.cz

Petr Zahradník
+420 956 718 013
pzahradnik@csas.cz

Iva Dlouhá
+420 956 718 015
idlouha@csas.cz

Helena Kerclová
+420 956 718 012
hkerclova@csas.cz

Petr Zahradník

EU Office České spořitelny

Obsah:

Úvod	3
Struktura	4
Deskripce a analýza	4
Obecné principy	5
Posílené strategické programování a tématická koncentrace na Strategii Evropa 2020 ..	5
Lepší koordinace různých aktivit EU s kohezní politikou	7
Kondicionality a větší důraz na výkonnost	7
Zdravé makroekonomické a fiskální prostředí a makroekonomické kondicionality	7
Společný model pro mechanismus řízení	8
Podpora integrovaného programování	8
Zvýšené využití finančních nástrojů	8

Úvod

Kohezní politika představovala pro řadu rychle rostoucích zemí v průběhu právě skončené dekády výrazný stimulační faktor, který se v případě ekonomik našeho typu podílel na tempu růstu HDP přibližně jedním procentním bodem ročně. Tím se stala faktorem, přispívajícím významným způsobem k reálnému konvergenčnímu procesu především v zemích střední a východní Evropy, v nichž výrazně akcelerovala jejich růstový potenciál. Přímé efekty kohezní politiky v uplynulé dekádě spočívají též ve vytvoření více než jednoho miliónu pracovních míst, zlepšení kvalifikace a pracovního uplatnění pro více než deset miliónů osob, podpoře vzniku více než 800 tisíc malých a středních podniků či výstavbě více než 2.000 km dálnic a 4.000 km železnic.

Návrh nařízení pro příští období v sobě ztělesňuje představu Evropské komise, aby kohezní politika v příštím období byla ještě těsněji zaměřena na evropské ekonomické priority a prokázala tak i v budoucnosti svoji úspěšnost. I proto je zaměření obsahu návrhu nařízení orientováno na podporu opatření směřem k růstu a vytváření pracovních míst v souladu se Strategií Evropa 2020.

Následným krokem pak bude přijetí konečných znění návrhu nařízení po diskusích na úrovni členských států a Evropského parlamentu a poté dojde na základě znalosti konečných pravidel a podmínek k zahájení procesu vyjednávání Smluv o partnerství, podle nichž budou intervence v rámci kohezní politiky cíleny na několik prioritních oblastí, vymezených v souladu s výše popsáním záměrem. Členské státy EU tak definují jasně formulované a měřitelné cíle. Současně návrh předpokládá pro mnohé členské státy kontroverzní požadavek na vytvoření rezervy, z níž mají být odměňovány regiony s nejlepšími výsledky v rámci sledování cílů kohezní politiky. Kohezní politika by měla být realizována za podmínek, kdy investice a intervence ve prospěch rozvoje a zaměstnanosti nebudou negradovány nedostatečnou a nedisciplinovanou makroekonomickou politikou či slabou a neodpovídající správní kapacitou; v případě prokazatelného nevhodného prostředí, jež není členským státem odpovědně řešeno a napravováno v podobě přesvědčivých opatření je navrhováno, že Evropská komise bude moci požádat o revizi programů či pozastavit financování.

K tomu, aby intervence a investice byly realizovány ve vstřícném a transparentním prostředí, je návrh zaměřen na zjednodušení a harmonizaci pravidel jednotlivých fondů, včetně pravidel pro oblasti rozvoje venkova, námořních záležitostí a rybolovu. Pět fondů by mělo být řízeno společným souborem pravidel. Takto integrovaný přístup by měl zaručit vzájemnou propojenost a podmíněnost intervencí na úrovni regionů tak, aby bylo dosaženo synergického efektu mezi nimi a intervence nepředstavovaly vzájemně izolované projekty; pouze za těchto podmínek lze dosáhnout znásobení dopadů a efektů podpořených projektů.

Příští období by též mělo klást silný důraz na investice a intervence do sociální oblasti, též v duchu Strategie Evropa 2020, tj. především prostřednictvím řešení sociálních problémů skrze aktivní vzdělávací přístup a ambice uplatnění se na trhu práce. Evropský sociální fond má tak být doplněn Evropským fondem pro přizpůsobení se globalizaci a zcela novou programovou iniciativou – Programem pro sociální změnu a inovaci, jehož smyslem je nabídnout občanům EU akcelerační nástroj, napomáhající jim lépe se vyrovnávat s novými výzvami při nalézání adekvátní pozice a uplatnění na trhu práce.

Kohezní politika by se měla přizpůsobit potřebám první poloviny 21. století – vedle naplňování své základní role – překonávání výrazných sociálně-ekonomických a teritoriálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony – by současně v sobě měla implicitně obsahovat dynamický, rozvojový prvek, přispívající ke zvyšování prosperity EU jako celku. Pokud by docházelo ke stírání rozdílů, směřujícímu směrem k nejchudším a nejméně rozvinutým členským zemím a regionům, ke sblížení by sice docházelo, nicméně ve zcela nežádoucím směru. Je tudíž nutné i prostřednictvím kohezní politiky akcelerovat ekonomickou schopnost méně vyspělých regionů EU tak, aby tyto mohly rovnoměrně využívat prostředí Jednotného vnitřního trhu při nejširších představitelných ekonomických vazbách s regiony nejvyspělejšími.

I z tohoto důvodu by mezi podporovanými oblastmi měl být kladen silný důraz na to, aby kohezní politika představovala významný akcelerační faktor růstu a konkurenceschopnosti. Ta se sice objemově nikdy nemůže měřit s významem investic pocházejících ze soukromých zdrojů, ani s investicemi z národních veřejných zdrojů, které se však v nadcházejícím období slabého hospodářského růstu a radikální národní fiskální konsolidace v řadě členských států ocitnou pod značným tlakem, ale může se stát oním příslušným akceleračním faktorem, který soukromé či národní veřejné prostředky může v dostatečné míře spustit.

I v této orientaci na růst a konkurenceschopnost by se měla silněji prosadit budoucí přínosnost fondů EU. Jejich dopad

by měl být znásoben zaměřením nástrojů kohezní politiky, které jsou s jejím smyslem v souladu a přitom současně vykazují silný dopad na hospodářský rozvoj – na malé a střední podniky, inovace a energetickou účinnost. I v tomto ohledu, akcentujícím nejen socio-ekonomickou, ale tam kde je možné i finanční návratnost, dochází ke zjednodušování a modernizaci kohezní politiky, k vytváření podmínek pro lepší měření její výkonnosti a výsledků a současně i stimulačních pobídek pro ty, kteří úspěšně zvládnou její management.

Je rozšířen sociální rozměr politiky soudržnosti: v návrhu je stanoven minimální podíl Evropského sociálního fondu a zvýšen podíl Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. V úsilí o překonání dlouhodobějších krizových projevů je kladen silný důraz na lidský faktor. Přístup je založen na předpokladu, že dochází k převodu investovaných prostředků do reálného života, k tomu, aby při dosaženém ekonomickém oživení došlo ke vzniku významného množství pracovních míst i v teritoriích nyní silně zasažených strukturální nezaměstnaností a nalezení pracovních příležitostí pro milióny občanů.

Struktura

Jednotlivými složkami balíčku návrhu nařízení Evropské komise pro Kohezní politiku EU na období 2014 - 2020 jsou:

- **Obecné nařízení**, které stanoví společná pravidla pro čerpání peněz z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR; ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF), Kohezního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV; EAFRD) a Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF; EMFF). Společná pravidla umožní jejich lepší kombinaci, což zvýší dopad činnosti EU;
- tři samostatná **nařízení pro ERDF, ESF a Kohezní fond**;
- dvě **nařízení týkající se cíle evropské územní spolupráce** (EÚS; ETC) a **evropského seskupení pro územní spolupráci** (ESÚS; EGTC);
- dvě **nařízení o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci** (EGF; EGAF) a o **Programu pro sociální změnu a inovaci** (PSZI; EUPSCI);
- **Sdělení o Fondu solidarity Evropské unie** (FSEU; EUSF).

Návrhy nyní projedná Rada EU a Evropský parlament; cílem je přijmout celý soubor opatření návrhů nařízení do konce roku 2012, aby bylo možné v roce 2013 provést vyjednávání o podobě architektury Kohezní politiky EU mezi členskými státy a Evropskou komisí a následně zahájit novou generaci jejich programů v roce 2014.

Souběžně s tím budou pokračovat jednání o konečné podobě Víceletého finančního rámce pro celý rozpočet EU. Evropská komise již navrhla, aby se v období 2014 až 2020 na kohezní politiku vyčlenilo 336 mld. EUR.

O konečném rozdělení prostředků mezi členské státy a seznamu způsobilých regionů podle kategorií se rozhodne po přijetí definitivní podoby navrženého balíčku opatření k nařízením.

Deskripce a analýza

Kohezní politika je implementována prostřednictvím programů, které jsou uváděny v život po dobu sedmiletého cyklu. Stávajících 455 programů je nyní nastaveno na své fungování do roku 2013 (plus období následujících dvou let). A to je důvod, proč je nutné definovat architekturu kohezní politiky pro novou generaci programů a jejich alokace pro období 2014 – 2020.

Tento návrh legislativních opatření k nařízením představuje překlenovací koncept, stanovující společná pravidla pro ERDF, ESF, Kohezní fond, EAFRD a EMFF – tedy jednu sadu pravidel se společnou strukturou a logikou namísto pěti.

Od momentu, kdy EU definovala své dlouhodobé cíle v oblasti růstu a zaměstnanosti v podobě Strategie Evropa 2020, existuje zde potřeba lépe uspořádat kohezní politiku tak, aby byla přímějí a slučitelněji vymezena s ohledem na cíle Strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání, boje proti chudobě, inovací, výzkumu a vývoje a vývoje klimatu (obnovitelná energie, energetická účinnost, omezování emisí skleníkových plynů).

To je úzce provázáno s dopady globální – či spíše pan-atlantické – ekonomické krize, nezaměstnaností a chudobou, klimatickými změnami a dalšími výzvami, jež ovlivňují všechny regiony EU. S ohledem na jejich procentuální podíl na celkových výdajích Rozpočtu EU, nástroje kohezní politiky představují mezi nástroji Evropské unie jeden z klíčových instrumentů při podpoře ekonomické konkurenceschopnosti Evropy, zajišťování sociální koheze a vytváření více a kvalitnějších pracovních míst.

Evropská komise navrhla řadu důležitých změn, které se týkají formy a mechanismů zavádění kohezní politiky; mezi zajímavé patří:

- zaměření na priority Strategie Evropa 2020 v podobě podpory inteligentního, udržitelného a solidárního růstu;
- lepší koordinace nejrůznějších typů aktivit EU s kohezní politikou;
- oceňování výkonnosti v rámci kohezní politiky;
- podpora integrovaného programování;
- silnější zaměření na výsledky v podobě zajišťování dohodnutých cílů kvalitativní podoby a jejich soustavné sledování a vyhodnocování;
- zdravé makroekonomické a fiskální prostředí;
- posilování územní spolupráce;
- teritoriální koheze;
- další zjednodušení procesů spojených s implementací kohezní politiky.

Návrh obecného nařízení je rozděleno do dvou pasáží:

1. První část obsahuje řadu společných ustanovení pro pět fondů, jež mají definovány strukturální cíle v rámci společného strategického rámce. Jsou popsány společné prvky strategického plánování a programování, tématické cíle Strategie Evropa 2020, které budou pro tyto fondy klíčové, a ustanovení, která se týkají Společného strategického rámce a následných Smlouvách o strategickém partnerství, uzavíraných s jednotlivými členskými státy. Společná pravidla se taktéž dotýkají způsobilosti, finančních nástrojů a zásad řízení a kontroly.
2. Druhá část návrhu obecných nařízení popisuje konkrétní ustanovení týkající se ERDF, ESF a Kohezního fondu. Tato ustanovení se zaměřují na poslání a cíle kohezní politiky, finančního rámce, konkrétní programování a postup vykazování, typologii velkých projektů a sdružených akčních plánů. Dále jsou navrženy podrobné požadavky na řízení a kontrolu v rámci kohezní politiky a konkrétní postupy finančního řízení.

Zvláštní samostatná nařízení, resp. návrhy na ně, definují specifická ustanovení pro každý jednotlivý fond (ERDF, ESF a Kohezní fond), včetně jejich rozsahu, investičních priorit a indikátorů.

Obecné principy

Evropská komise v návrzích nařízení předpokládá přijetí řady společných zásad, které se týkají všech fondů, distribuujících prostředky v rámci Kohezní politiky EU. Ty zahrnují partnerství a víceúrovňovou správu; soulad s příslušnými evropskými a národními zákony; prosazování rovnosti mužů a žen; boj proti diskriminaci a udržitelný rozvoj.

Posílené strategické programování a tématická koncentrace na Strategii Evropa 2020

Aby došlo k maximálnímu souladu mezi nástroji a dopady Kohezní politiky EU s prosazením obecných rozvojových priorit EU, byl navržen posílený proces strategického programování. Postup zahrnuje vytvoření a přijetí Společného strategického rámce, Smluv o strategickém partnerství mezi Evropskou komisí a členskými státy a sadu tématických cílů v souladu se Strategií Evropa 2020 a jejími cíli.

Společný strategický rámec, jež bude přijat Evropskou komisí, určí klíčové kroky pro dosažení priorit EU, nabídne způsoby v oblasti programování, relevantní pro všechny fondy, včetně EAFRD a EMFF a umožní lepší koordinaci strukturálních nástrojů EU.

Smlouvy o strategickém partnerství, jež budou uzavřeny mezi Evropskou komisí a jednotlivými členskými státy, budou představovat základní platformu pro řízení a implementaci kohezní politiky na úrovni národních států (v zásadě analogicky jako nynější Národní strategické referenční rámce). Ony budou definovat tématické cíle a závazky členských států ke konkrétním aktivitám, jež by měly být v souladu s obsahem Strategie Evropa 2020. Cíle by měly být exaktně definované a měřitelné a stanou se součástí výkonnostního rámce.

Minimální alokace mají být fixovány pro počet prioritních oblastí, kde má EU vymezeny své cíle. Například ve vyspělejších a přechodových (transformačních) regionech (viz níže Box) : Nová kategorizace regionů pro období po roce 2014) alespoň 80 % zdrojů ERDF na národní úrovni by mělo být alokováno do projektů energetické efektivity a obnovitelných zdrojů, inovací a zlepšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

V méně rozvinutých regionech bude tento podíl – podle návrhu Evropské komise – činit 50%, což je odrazem jejich širěji vymezených investičních potřeb i v dalších oblastech. Investice a intervence ESF by měly být plně propojeny s cíli a zaměřenými EU na zaměstnanost, vzdělání a redukci chudoby. Minimálně 20% podíl národní alokace ESF bude muset být určen pro projekty, odstraňující sociální vyloučení a chudobu.

Nová kategorizace regionů pro období po roce 2014

Podpora v rámci kohezní politiky by měla být rozlišována na základě definice tří typů (kategorií) regionů:

1. méně rozvinuté regiony; jejichž HDP na obyvatele je pod úrovní 75 % průměru EU; tyto regiony by i nadále měly zůstat vrcholnou prioritou pro Kohezní politiku EU;
2. přechodové (transformační) regiony; jejichž HDP na obyvatele se nachází mezi 75 % a 90 % průměru EU;
3. rozvinutější regiony; jejichž HDP na obyvatele je nad úrovní 90 % průměru EU.

Druhá – nově zavedená – kategorie by měla pokrývat 51 regionů a více než 72 miliónů obyvatel, včetně 20 regionů, u nichž je předpokládáno, že do roku 2014 se přesunou z nynějšího zařazení mezi méně rozvinuté regiony právě mezi regiony přechodové. Významná část regionů České republiky se významným způsobem přibližuje hranici 75 %, přičemž do onoho roku 2014 je vysoce pravděpodobné, že až čtyři regiony z České republiky tuto hranici překonají a mezi méně rozvinutými regiony zůstanou již jen tři regiony České republiky. Zbývající region České republiky – hlavní město Praha – je od samého začátku této kalkulace v kategorii rozvinutější regiony (s hodnotou HDP na obyvatele okolo 170 % průměru EU se dokonce nachází mezi prvními deseti nejbohatšími regiony celé EU).

Je současně vytvořena záchranná síť pro regiony, které jsou v období 2007 – 2013 zařazeny mezi konvergenční regiony, ale které současně při vyhodnocování způsobilosti pro období nadcházející budou již nad úrovní 75% hranice; v rámci kategorie přechodových nebo dokonce i rozvinutějších regionů by tyto regiony obdržely podporu alespoň ve výši dvou třetin prostředků z období let 2007 – 2013.

Pro každou z kategorií regionů bude dále stanoven podle návrhu Evropské komise minimální podíl ESF – pro méně rozvinuté regiony je to 25 %, pro přechodové regiony 40 % a pro rozvinutější regiony 52 % jejich alokace. V rámci celé kohezní politiky EU je navrhován minimální podíl ESF na úrovni 25 % celkového objemu rozpočtu na kohezi, tedy 84 mld. EUR.

Kohezní fond má i nadále podporovat členské země, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90% průměru EU; jeho tématické zaměření zůstává v oblasti velkých dopravních projektů (především sítí transevropské dopravy TEN-T) a projektů v oblasti životního prostředí. Část prostředků Kohezního fondu (10 mld. EUR) je navržena pro výhradní financování klíčových dopravních sítí v rámci nově tvořeného instrumentu Nástroje k propojování Evropy (Connecting Europe Facility; CEF).

Na základě zkušeností se stávajícím obdobím a faktu, že řada členských států čelí potížím využít velký objem finančních prostředků během časově omezeného sedmiletého období, i s ohledem na fakt, že v řadě zemí díky svízelné fiskální situaci došlo ke komplikaci uvolňování prostředků k zajištění národního spolufinancování, navrhuje Evropská komise:

- zafixovat maximální výši prostředků na kohezní politiku na úroveň 2,5 % HND členského státu EU;
- spolufinancování na úrovni každé prioritní osy OP definovat na hladině 75 % - 85 % prostředků kohezní politiky pro méně rozvinuté regiony a odlehle regiony; 75 % pro programy v rámci Evropské územní spolupráce; 60 % pro regiony přechodové a 50 % pro rozvinutější regiony;
- vymezit určité podmínky týkající se zvětšování administrativních kapacit do textu Smluv o strategickém partnerství.

Systémové rozdělení prostředků Kohezní politiky EU na období 2014 – 2020 dle návrhu Evropské komise

Navržený rozpočet na období 2014 - 2020 mld. EUR	
Méně rozvinuté regiony	162,6
Přechodové regiony	38,9
Rozvinutější regiony	53,1
Evropská územní spolupráce	11,7
Kohezní fond	68,7
Alokace pro odlehle a řídké osídlené regiony	0,926
Connecting Europe Facility *)	40,0**)
ESF min.	84,0

Zdroj: Evropská komise, *) Nástroj k propojování Evropy v oblasti dopravy, energetiky a ICT, **) s dodatečnými 10 mld. EUR vymezenými a předurčenými z Kohezního fondu

Lepší koordinace různých aktivit EU s kohezní politikou

Společný strategický rámec obsahuje vrcholové priority EU a bude se vztahovat na všechny fondy, včetně venkovského rozvoje a rybníctví. Všechny Smlouvy o strategickém partnerství připravené pro a v součinnosti s každou členskou zemí budou usilovat o jednotný evropský referenční rámec v souladu se Společným strategickým rámcem. Členské státy budou mít možnost kombinovat ERDF, ESF a Kohezní fond v rámci „multi-fondových“ programů, aby byly lépe zaměřeny na jejich rozvojové plány, zlepšily koordinaci na úrovni regionů či tematických oblastí a dosáhly integrovaného rozvoje. Cílem je umožnit a vytvořit nejlepší dopad kohezní politiky na regionální úrovni.

Kondicionality a větší důraz na výkonnost

Výkonnost kohezní politiky by měla být podle dikce návrhů nařízení posílena zavedením kondicionalit, jež by členské státy měly motivovat k zaměření programů na naplnění cílů Strategie Evropa 2020 i zavedení větší ekonomické a fiskální disciplíny. Fondy EU v sobě mají vskutku představovat silnou pobídku k následování těchto cílů. Určité ex-ante kondicionality musí být naplněny předtím, než budou fondy čerpány (například zavedení řádně fungujících systémů pro provádění veřejných zakázek na úrovni členských států). Rovněž uvolnění dodatečných prostředků je zamýšleno v závislosti na naplnění ex-post kondicionalit.

Ex-ante kondicionality – Existence ex-ante kondicionalit je odůvodňována vytvořením podmínek nutných pro efektivní využívání podpory z fondů EU. Zkušenosti stávajícího i minulých období ukazují, že efektivnost investic a intervencí z fondů EU byla v některých případech snižována nedostatky v národních pravidlech a postupech a v nedostatečně fungujících institucionálních strukturách. Evropská komise tudíž navrhuje řadu ex-ante kondicionalit, jež jsou společně s kritérii pro jejich splnění popsány v textu Obecného nařízení. Některé z těchto kondicionalit jsou přímo propojeny s tematickými cíli kohezní politiky (například adekvátní rámec pravidel pro podporu podnikání), jiné jsou aplikovány horizontálně (například pravidla pro zadávání veřejných zakázek).

Ex-post kondicionality – Posílení výkonu kohezní politiky a její soustředění se na naplňování obsahu Strategie Evropa 2020 má být smyslem využití ex-post kondicionalit. Ty mají být založeny na dosahování opatření spojených s touto Strategii, jež budou specifikovány v obsahu Smluv o strategickém partnerství. Celkem 5 % objemu prostředků každého fondu bude vyřazeno do podoby tzv. výkonnostní rezervy a na základě přezkumu vývoje plnění těchto opatření v polovině programovacího období bude vyplaceno těm členským zemím, která těchto opatření dosáhnou. Naopak jejich nesplnění může vést k pozastavení financování a výrazné a flagrantní odchýlení se od těchto cílů dokonce i ke zrušení programu.

Zdravé makroekonomické a fiskální prostředí a makroekonomické kondicionality

Užší propojení výkonu kohezní politiky se zesílenou koordinací hospodářských politik v EU (European economic governance) by mělo vést či přispět k tomu, aby efektivita výdajů v rámci kohezní politiky byla výrazně vyšší a tyto výdaje přínosnější. Smyslem tohoto typu opatření je, aby efektivnost fondů nebyla rozměňována nezdravým vývojem makroekonomické a fiskální politiky v jednotlivých členských státech. Ono užší propojení by mělo být viditelné například v případě zavedení procedury o nadměrném deficitu (v níž se v současnosti ocitá 23 z 27 členských států EU), procedury o nadměrné makroekonomické nerovnováze či neplnění povinností plynoucích z Evropského semestru zaměřeného na koordinaci hospodářských politik. To znamená, že programy financované z evropských fondů mohou být přizpůsobeny změnám ekonomických podmínek a okolností. V jistých situacích by Evropská komise mohla požadovat přehodnocení Smlouvy o strategickém partnerství k podpoře implementace doporučení Rady EU.

Odmítnutí či selhání při osvojování nápravných opatření a aktivit by mohlo též vést k suspenzi (v podobě odkladu či pozastavení) při financování z fondů EU. Je zjevné, že zavedení této procedury by bylo patrně pozvolné; mělo by započít s dodatky ke Smlouvě o strategickém partnerství a programy, jež vedou k provádění doporučení Rady EU při vyrovnávání fiskálního deficitu, makroekonomických nerovnováh či řešení dalších ekonomických problémů.

Případné rozhodnutí o suspenzi při financování z fondů Evropské unie ze strany Evropské komise by též bylo činěno přiměřeným způsobem – na jedné straně by měla být pocítována účinnost tohoto nástroje, na straně druhé by měly být respektovány následky a dopady tohoto kroku na ekonomickou a sociální situaci v každé jednotlivé členské zemi v závislosti na konkrétních podmínkách. Při tomto nelehkém rozhodování by měl být respektován princip rovnosti jednání s členskými státy a dbáno na vyvolané dopady. Přerušování či pozastavení by mělo být odvoláno a financování obnoveno, jakmile příslušný členský stát podnikne nezbytné nápravné kroky.

Společný model pro mechanismus řízení

V rámci návrhu Evropské komise se objevují koncepty společných zásad řízení a kontroly, jež by měly být shodné pro všechny členské státy. Mělo by dojít k zavedení systému národní akreditace klíčových kontrolních orgánů, aby došlo k silnější motivaci členských států ke korektnímu finančnímu řízení. Současně by mělo dojít i ke sjednocení opatření, pomocí nichž se může Evropská komise ujistovat o regulérnosti výdajů a zavedení dalších nových společných prvků (například prohlášení řídicích orgánů o věrohodnosti nebo roční schvalování účetní závěrky).

Podpora integrovaného programování

V návrzích Evropské komise se objevuje klíčová inovace příštího období – integrovaný přístup k intervencím a investicím v rámci kohezní politiky; praktickou podmínkou pro jeho uplatnění je vymezení společné způsobilosti a finančních pravidel a otevření možnosti pro vznik programů, jež budou využívat více fondů.

Zvýšené využití finančních nástrojů

Role nových inovativních finančních nástrojů v příštím období by měla být podstatně rozšířena co do objemu prostředků alokovaných jejich prostřednictvím, rozsahu oblastí, v nichž budou tyto moci být uplatněny i flexibilnějším a efektivnost podporujícím prostředím, umožňujícím jejich hladké včlenění do implementačních systémů. Cílem této podpory je jejich využití coby úspornější alternativy i doplňku tradičního nástroje dotačních grantů. V souladu s návrhem by pak měla být možná i kombinace dotací s novými finančními nástroji.

V závislosti na oblasti a míře proveditelnosti mohou být finanční nástroje zavedeny na všechny cíle kohezní politiky, specifikované v budoucích programech s cílem podpory takových projektů, které vykazují dostatečnou míru návratnosti.